

Sınıf Öğretmenleri Görüşleri Doğrultusunda Müzik Dersi Öğretim Programında Yer Alan Öğrenme Alanlarına Ait Kazanımların Değerlendirilmesi

Evaluation Of The Achievements Of The Learning Areas In The Music Lesson Curriculum In Line With The Opinions Of The Class Teachers

 <https://doi.org/10.52105/temelegitim.22.3>

Songül PEKTAŞ¹

 <https://orcid.org/0000-0002-3824-1518>

Geliş Tarihi/Received: 04/07/2023 Kabul Tarihi/Accepted: 20/09/2023 Yayın Tarihi/Published: 15/04/2024

Özet:

Bu araştırmada, sınıf öğretmenlerinin ilköğretim müzik dersi öğretim programında yer alan öğrenme alanlarına ait kazanımlara ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Nitel araştırma yöntemiyle yürütülmüş olan bu araştırmada, verileri elde etmek amacıyla 10 kadın 5 erkek olmak üzere toplam 15 öğretmenle yüz yüze yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Ortaya çıkan veriler nitel yaklaşımda kullanılan içerik analizi ile analiz edilmiş, bulgular kategorileştirilerek yorumlanmıştır. Araştırmanın sonucunda, kazanımların öğrencilerin seviyesinin üstünde olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Öğretmenler, programda yer alan kazanımların sayısının azaltılması ve sırasında değişiklik yapılması gerektiğini belirtmişlerdir. Uygulamaya dönük olması, etkin katılım sağlaması, teknolojik araç-gereç kullanımına uygun olması, bilgilerin kalıcı hale getirilmesinin sağlaması programda yer alan kazanımların olumlu özellikleri olarak belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmeni, Müzik dersi, Öğretim programı, Kazanım

Abstract:

In this research, it is aimed to determine the opinions of the classroom teachers about the learning areas in the primary education music lesson curriculum. In this research, which was carried out with the qualitative research method, face-to-face semi-structured interviews were conducted with a total of 15 teachers, 10 female and 5 male, in order to obtain the data. The resulting data were analyzed with the content analysis used in the qualitative approach, and the findings were interpreted by categorizing. As a result of the research, it was found that the achievements were above the students' level. Teachers stated that the number of achievements in the program should be reduced and changes should be made during it. It is stated as the positive features of the gains in the program that it is practical, effective participation, suitable for the use of technological tools and equipment, and ensuring that the information is permanent.

Keywords: Classroom teacher, Music lesson, Curriculum, Outcome.

Önerilen Atıf Bilgisi/To Cite This Article: Pektaş, S. (2024). Sınıf Öğretmenleri Görüşleri Doğrultusunda Müzik Dersi Öğretim Programında Yer Alan Öğrenme Alanlarına Ait Kazanımların Değerlendirilmesi. *Temel Eğitim Dergisi*, 22, 36-48.

Bu makale Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) lisansı ile lisanslanmıştır. Makalenin okuma, indirme, kopyalama, dağıtma ve yazdırma hakları herkes için kalıcı olarak serbest bırakılmıştır.

This article is licensed under Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) license and permanently free for everyone to read, download, copy, distribute and print.

1. Giriş

Çağdaş bireyler yetiştirmenin önemli yollarından biri sanat eğitimidir. Sanat, insan hayatının vazgeçilmez bir parçasıdır çünkü baktıkları her noktada ve her alanda sanat dallarına ait çalışmalar ile karşılaşabilmektedirler. Sanat şekilleri ve dizayn yapıtları insan hayatının her alanında görülebilmektedir (Brommer&Horn, 1985, s. 8). Sanatın eğitimi denilince insanların ve içerisinde bulunan toplumun eğitimine katkıda buldukları ve fayda sağladıkları idrak edilmektedir. Sanat eğitimi, insanların

¹ songul.pektas@amasya.edu.tr, Amasya Üniversitesi, Temel Eğitim A. B. D., Amasya, Türkiye.

yaşantılarını amaçlı bir şekilde olumlu yönde değiştirme, geliştirme ve yetkinleştirme sürecidir (Uçan, 2002, s. 3). Sanat eğitiminde öncelik verilen hedef, insanlığa bir sanatçı kazandırmak değil, insanların içinde bulunan yaratıcı gücü ortaya çıkarmak ve estetik bakış açısını geliştirmektir.

Müzik, gelişmiş ve çağdaş toplumların var olması ve varlığını sürdürebilmesi için bunun yanında topluma faydalı insanların eğitilmesindeki önemi açısından en az resim, heykel, tiyatro gibi sanat dalları kadar öneme sahiptir. Tüm insanlığın yararlanabileceği ve müşterek bir müzik bilinci oluşturmayı amaç edinen müzik eğitimi (Tarman, 2006); ilköğretimde temelde oyun çalışmaları ile daha sonraki dönemlerde davranış biçimi oluşturabilecek uygulamalara dayalı olarak verilmektedir. Erken çocukluk döneminden başlanarak uygulanan müzik eğitimi, çocukların yaşamlarındaki müzikal anlamda gelişimlerine katkı sağlamada kritik bir öneme sahiptir (Burak, 2019, s. 258). Erken çocukluk döneminde çocukların gelişimsel özellikleri incelendiğinde; çocuğun gelişmesi, farklı ve yeni beceriler kazanabilmesi için var olan kapasitelerinin geliştirilmesi açısından oldukça önemli bir çağ olduğu görülmektedir. Bu çağdaki çocukların cesaretlendirilmesi ile müzik öğrenimine dair ilgi ve merakları katlanarak gelişim gösterir (Glover & Young, 1999). Müziğin insan yaşamında önemli işlevleri vardır. Bireylerin müzik sayesinde kendini ifade etmesi, toplum içerisinde yer edinmesi ve etkileşime geçmesi, kendi kültürü ve başka kültürlerle dair bilgi edinmesi, etkili öğrenme yaşantısı kazanmalarını sağlama bu işlevlere örnek olarak gösterilebilir (Yıldız, 2006, s. 6).

Müzik eğitime genel itibari ile bakıldığında, insan davranışlarını değiştirme temeline kurulu olduğu görülmektedir. Bu davranış değişikliği kimi zaman bilişsel kimi zaman duyuşsal kimi zaman akademik olarak tanımlanabilir. Müzik eğitiminde amaçlanan tam da budur, bu değişimin tek boyutlu olması değil çok boyutlu olmasıdır. Tüm gelişim alanlarını olumlu yönde etkilediği düşünülen müzik için eğitimin de vazgeçilmez bir parçası olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Öğretim sürecinin en verimli şekilde gerçekleşebilmesi için ayrıca öğretimden en üst düzeyde verim sağlanabilmesi için eğitimin tüm aşamalarının büyük bir titizlikle ele alınması gereklidir. Bu süreçte en önemli yapı taşlarından biri elbetteki programlardır. Eğitim programı geliştirme; bir programın tasarlanması, tasarlanan programın geliştirilmesi, deneme yapılması, uygulamaya koyulması, değerlendirilmesi ve ortama uygun olarak güncellenmesi aşamalarına sahip dinamik bir süreçtir (Özdemir, 2009, s. 128). 1924'ten bugüne kadar geçen süreçte Türkiye'de geliştirilerek uygulamaya konulan müzik dersine ait öğretim programları incelendiğinde birtakım eksiklikler göze çarpmaktadır. Eksiklerin başında ise; programın, program geliştirmede izlenen ilkeleri ve çocukların gelişim özellikleri, ihtiyaçları göz ardı edilerek hazırlanması gösterilmektedir (Kocabaş, 1993, s. 10). Mevcut programlardaki aksaklıklar ve geçen zamanda ortaya konulan gelişimler, mevcut programın geliştirilerek ve değiştirilerek tekrar hazırlanması gerektiğini ortaya çıkarmıştır (Aksu, 2008).

Öğretim programı, okulda ve okul dışında bireylere kazandırılması istenen bir dersin öğretimiyle ilgili etkinlik ve uygulamaları içeren yaşantılar düzeneğidir (Demirel, 2009). Öğretmenlere hangi bilgileri ve davranışları öğrencilere kazandıracakları, öğrencilerin de edinecekleri bilgiler hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamaktadır. Öğretim programları öğrencilere kazandırılması planlanan hedefleri ortaya koymaktadır.

Eğitim ve öğretim programlarında, içinde bulunduğumuz çağın ihtiyaçlarına karşılık vermek, uygulamada olan programın eksik olan taraflarını düzeltmek, eğitim alanında ortaya çıkan gelişmeleri uygulamaya koymak için farklı amaçlarla farklı zamanlarda düzenlemeler yapılır ve yenilenir (Durukan, 2013, s. 2). Eğitim programının başarı bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için bütün öğrenim gören bireylerin programın hedeflerine sahip olması gerekmektedir fakat bu durum her koşul ve ortamda yerine getirilemeyebilir. Bu sebeple, programın uygulamaya konulmasından sonra eksik kalan ya da yolunda gitmeyen öğeleri tespit edip eksikliğe hangi öğelerin neden olduğunu belirleyerek gerekli düzenlemeleri yapmak amacıyla programın değerlendirilmeden geçirilmesi gerekmektedir. Program hakkında genel geçer bir düşünceye ulaşabilmek için, programın tümü üzerinde eksiksiz bir şekilde çalışılmalıdır. Programların ne kadar başarılı olduğu hakkında bilgi edinmek için öğretmenler büyük öneme sahiptir. Ne kadarının uygulamaya konulabildiği, öğretmenlerin program hakkındaki görüşleri ve uygulamada karşı karşıya kaldıkları problemler ile tespit edilebilmektedir. Bu nedenle öğretim programlarının eğitimciler açısından ne kadarının kabul gördüğünü bilmek büyük önem teşkil etmektedir (Bümen, Çakar ve Yıldız, 2014). Eğitimciler programları uygulamaya koyan taraf olarak, programların pozitif ve negatif noktalarını rahatlıkla kavrayabilmektedir. Öğretim programlarını uygulamaya koyan kişiler öğretmenler olduğu için programın uygulanış aşamasında ortaya çıkan sorunlar, programın güçlü ve zayıf yönleri genellikle öğretmenler tarafından tespit edilmektedir (Bayburtlu, 2015, s. 146). Öğretim programlarının

uygulamaya koyulması aşamasında yaşanan problemlerin tayin edilmesi, bunlara uygun çözüm üretilmesi ve çözümlerle kavuşturulması, programların istenilen doğrultuda başarı sağlamasına büyük ölçüde yardım etmektedir (Doğan ve Semerci, 2016, s. 286).

Kazanımlar ve Öğrenme Alanları

Gerek bireyin gerekse toplumun değişen ihtiyaçları doğrultusunda toplumun, nitelikli çocuklar yetiştirilmesi gerekliliği ve isteği ile milli eğitim sisteminden ve elbetteki sistemdeki programlardan beklentileri de bu ölçüde değişmektedir. Günümüzde nitelikli bireyden kastedilen, eleştirel düşünebilen, iletişim becerilerine hakim, üretken, topluma faydalı, bilgiyi yaratıcı fikirlerle zenginleştirebilen bireyler olarak tanımlanabilir. Dolayısıyla bu niteliklere sahip bireyleri yetiştirecek öğretim programları, bireysel farklılıkları da göz önünde bulundurarak hedef davranış ve becerilere yönelik sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanımlarla ve kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktıları ile hazırlanmıştır.

Kazanımlar, eğitim sürecinde öğrencilerden istenilen ve beklenen, beceri, bilgi, tutum ve değerler olarak tanımlanmaktadır. Bu kazanımlar bireysel farklılıklar göz önünde bulundurularak sınıf düzeyine göre belirlenmektedir. Kazanımlar öğrenciye kazandırılması hedeflenen bilgi, davranış ve becerileri bir bütün olarak ele alır ve öğrenme alanı boyutuyla işbirliği ve uyum içerisinde yürütülür.

Müzik dersi öğretim programında, her sınıf düzeyinde dört öğrenme alanı yer almaktadır.

- Dinleme-Söyleme
- Müziksel Algı ve Bilgilenme
- Müziksel Yaratıcılık
- Müzik Kültürü

Öğrenme alanları içerik açısından birbirleri ile iç içedir (MEB, 2017).

İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programında Yer Alan Öğrenme Alanları ve Kazanımları

		Dinleme-Söyleme	Müziksel Algı ve Bilgilenme	Müziksel Yaratıcılık	Müzik Kültürü	Toplam
1. SINIF	Kazanım Sayısı	11	3	5	5	24
	Önerilen Süre	18	4	7	7	36
	Önerilen Sürenin Oranı	%50	%12	%19	%19	%100
2. SINIF	Kazanım Sayısı	7	5	2	4	18
	Önerilen Süre	18	7	5	6	36
	Önerilen Sürenin Oranı	%50	%19	%14	%17	%100
3. SINIF	Kazanım Sayısı	7	7	4	4	22
	Önerilen Süre	17	7	6	6	36
	Önerilen Sürenin Oranı	%47	%19	%17	%17	%100
4. SINIF	Kazanım Sayısı	5	6	5	5	21
	Önerilen Süre	17	6	7	6	36
	Önerilen Sürenin Oranı	%47	%17	%19	%17	%100

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programında yer alan kazanımlara ilişkin görüşleri ve önerilerinin alınmasıdır. Bu amaç doğrultusunda "Sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programında yer alan öğrenme alanlarına ait kazanımlara ilişkin görüşleri nelerdir? sorusuna cevap aranmıştır.

Aşağıda yer alan sorulara yanıt aranmıştır:

1. Müzik öğretim programında yer alan kazanımlar öğrenci seviyesine uygun mudur? Evet/Hayır ve Neden?
2. Müzik öğretim programında yer alan kazanımların sayısı ve sırası hakkında ne düşünüyorsunuz? Sayısı yeterli midir? Sırası önemli midir? Mevcut sırası uygun mudur?
3. Müzik öğretim programında yer alan kazanımların olumlu yönleri var mıdır? Örneğin; çocukların müzikal gelişimlerini destekliyor mu? Ya da bu kazanımlar gelişim alanlarını nasıl etkiliyor?
4. Müzik öğretim programında yer alan kazanımların olumsuz yönleri nelerdir? Sizce bu kazanımlar gerekli mi? Var olan kazanımlar çocukları müzikal olarak destekler nitelikte mi?
5. Müzik öğretim programında yer alan kazanımların gerçekleştirilmesinde karşılaşılan problemler nelerdir? Örneğin kendinizi bu kazanımları kazandırmak için yeterli görüyor musunuz? Ya da sınıf/öğrenciler bu kazanımları edinmek için istekli mi?
6. Müzik öğretim programında yer alan kazanımların geliştirilmesine yönelik önerileriniz nelerdir? Kazanımlar tekrar değerlendirilmeli mi? Kazanımlar için sizin önerilerinize başvurulmalı mı?

2. Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik (olgubilim) desen kullanılmıştır. Nitel araştırma yaklaşımı genellenebilir sonuçlar vermese de araştırma konusu olan problemin, durumun var olduğu ortamda ve sınırları içerisinde ayrıntılı, değişik yönleriyle incelenmesi ve ayrıntılı bir şekilde betimlenmesine olanak sunmaktadır (Baltacı, 2019; Büyüköztürk vd. 2012; Yıldırım, 1999). Fenomenolojik desen ise, araştırmaya dâhil olanların ortaya koydukları olguları eksiksiz bir biçimde açıklamak, kavramla ilgili herkesçe kullanılan ortak anlamları ortaya çıkarmak ve izah etmek için kullanılmaktadır (Anells, 2006).

Çalışma Grubu

Bu çalışmada örneklemin seçilmesinde, kolay ulaşılabilir durum örnekleme tercih edilmiştir. Kolay ulaşılabilir durum örnekleme, çalışmaya hızlı bir şekilde ilerleme ve pratik olarak yürütülebilirlik kazandırmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Araştırmanın çalışma grubunu, 2022-2023 eğitim öğretim yılı güz döneminde, Nevşehir ilinde görev yapan 10 Kadın, 5 erkek olmak üzere toplam 15 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması

Araştırmada, araştırmacılar tarafından sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programında yer alan kazanımlara ilişkin görüşlerini ortaya çıkarmak amacıyla 6 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Veri toplama formunun geliştirilmesi sürecinde, sınıf eğitimi alanından bir, müzik eğitimi alanından bir kişiden uzman görüşü alınmıştır. Hazırlanan görüşme formu, araştırmacı tarafından öğretmenlere yüz yüze uygulanmıştır. Nitel olarak yürütülen çalışmalarda üzerinde çalışılan konunun birbiri arasında bulunan ilişkili yönlerini, tutarlı ve tutarsız olma durumlarını ortaya çıkarmak amacı ile görüşme formu kullanılmaktadır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz & Demirel, 2013, s. 151). Görüşme, gözlem vb. araştırma tekniklerinin tercih edilmesinin sağlamış olduğu avantajlara bakıldığında seçilmiş olan konunun, konu ile ilgisi bulunan bireylerin düşünce tarzlarına göre belirlenebilmesi ve farklı düşüncelerin ortaya çıkarılmasına imkân tanınması; olgular hakkında toplumu oluşturan yapı ve ilerlemekte olan süreçlerin belirlenmesi bulunmaktadır (Glaser & Straus, 1967, s. 2).

Verilerin Analizi

Katılımcılarla yapılan görüşmeler neticesinde ulaşılan veriler içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. Elde edilen görüşmelerden kodlar oluşturulmuş, birbirine benzeyen kodlar kategorize edilmiş, son olarak birbiri arasında ilişki bulunan kategoriler bir araya getirilerek temalar elde edilmiştir (Strauss & Corbin, 1990). Veri analiz sürecinde veriler önce her iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı analiz edilmiş, daha sonra araştırmacılar bir araya gelerek farklılaşan kodlarda anlaşma sağlamış ve buna göre kategoriler oluşturulmuştur. Görüşme yöntemi ile ulaşılan nitel veriler sayısallaştırılıp frekans ve yüzdeleri elde edilmiştir. İçerik analizi yöntemi ile elde edilen nitel verilerin sistematik olarak kodlanması, analiz etme tekniği ile kavramsal konularla ilişki kurulabilen kapsamı geniş bir nitel araştırmacının yürütülmesini sağlamaktadır (Clarke & Braun, 2014). Ayrıca, çalışmanın güvenilirliğini artırmak amacıyla doğrudan alıntılara yer verilmiştir.

Kodlama

Çalışma grubunda yer alan kadın öğretmenler, KÖ1, KÖ2, KÖ3, ... şeklinde, erkek öğretmenler ise EÖ1, EÖ2, EÖ3, şeklinde kodlanarak verilmiştir.

3. Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda müzik dersi öğretim programında yer alan öğrenme alanlarına ait kazanımların olumlu ve eksik yönleri, geliştirilmesine yönelik önerilerin belirlenmesinde görüşmeler sonucunda ulaşılan veriler analiz edilerek ulaşılan kodlardan oluşturulan kategoriler aşağıdaki başlıklar altında verilmiştir.

Öğretmenlerin müzik öğretim programında yer alan kazanımların öğrenci seviyesine uygunluğuna ilişkin görüşleri

Araştırmada öğretmenlere yönlendirilen “Müzik öğretim programında yer alan kazanımlar öğrenci seviyesine uygun mudur? Evet/Hayır ve Neden?” sorusuna ilişkin öğretmen görüşleri bu başlık altında toplanmıştır. Bu temaya ilişkin alt temalar Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Müzik Öğretim Programında Yer Alan Kazanımların Öğrenci Seviyesine Uygunluğuna İlişkin Bulgular

Kod	Görüşler	f	%
EÖ1, EÖ5, KÖ1, KÖ4, KÖ8, KÖ10	Evet, uygundur	6	40
EÖ2, EÖ3, EÖ4, KÖ2, KÖ3, KÖ5, KÖ6, KÖ7, KÖ9	Hayır, uygun değil	9	60

Tablo 1 incelendiğinde, araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 6’sının (%40) müzik öğretim programında yer alan kazanımların öğrenci seviyesine uygun olduğuna dair görüş belirttikleri, araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 9’unun (%60) ise müzik öğretim programında yer alan kazanımların öğrenci seviyesine uygun olmadığına dair görüş belirttikleri görülmektedir. Öğretmenlerin bu konu hakkındaki görüşleri şu şekildedir:

EÖ1: “Evet, sınıf seviyeleri için uygundur. Sadece ses ve nefes kazanımları daha basit olabilir.”

EÖ5: “Müzik öğretim programında yer alan kazanımlar öğrenci seviyesine uygundur.”

KÖ5: “Uygun değildir.”

KÖ7: “Hayır, öğretim programında yer alan kazanımlar ilköğretim öğrencileri için uygun olduğunu düşünmüyorum.”

KÖ9: “Hayır, kazanımlar hem bizim için hem de öğrenciler için zorlayıcı olabiliyor.”

KÖ10: “Müzik öğretim programında yer alan kazanımlar öğrenci seviyesine uygundur. Ancak öğretilmesi planlanan melodiler sınıf seviyesine göre zor gelmektedir. Daha basit melodilerle başlanması uygun olacaktır.”

KÖ1: “Evet, kazanımlar öğrencilerin anlayabileceği ve etkinlikleri uyarlayabileceğimiz şekilde olduğundan öğrenci seviyesine uygundur.”

KÖ3: “Hayır, kazanımlarda yer alan bazı kavramlar öğrencilerin anlayabileceği seviyenin çok üzerinde olduğunu düşünüyorum.”

KÖ4: “Kazanımlar ve açıklamaları sayesinde öğrenci seviyesine uygun olduğunu düşünüyorum.”

Öğretmenlerin müzik öğretim programında yer alan kazanımların sayısına ve sırasına ilişkin görüşleri

Araştırmada öğretmenlere yönlendirilen “Müzik öğretim programında yer alan kazanımların sayısı ve sırası hakkında ne düşünüyorsunuz? Sayısı yeterli midir? Sırası önemli midir? Mevcut sırası uygun mudur?” sorusuna ilişkin öğretmen görüşleri bu başlık altında toplanmıştır. Bu temaya ilişkin alt temalar Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Müzik öğretim programında yer alan kazanımların sayısı ve sırasına ilişkin bulgular

Kod	Görüşler	f	%
KÖ9, KÖ5, KÖ7, EÖ2	Kazanım sayısı azaltılmalıdır	4	27
KÖ10, KÖ6, KÖ3, KÖ2, EÖ3	Kazanımların sırası değiştirilmelidir	5	33
EÖ1, EÖ5, KÖ1, KÖ4, KÖ8	Kazanımlarda değişikliğe ihtiyaç yoktur	5	33
EÖ4	Kazanımların sayısı ve sırası hakkında bilgim yok	1	7

Tablo 2 incelendiğinde, araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 4’ünün (%27) müzik öğretim programında yer alan kazanım sayısının azaltılması gerektiğini, 5’inin (%33) kazanımların sırasının değiştirilmesi gerektiğini, 5’inin (%33) kazanımlarda herhangi bir değişikliğe ihtiyaç olmadığını ve 1’inin (%7) kazanımların sayısı ve sırası hakkında bilgisinin olmadığını dair görüş belirttikleri görülmektedir. Öğretmenlerin bu konu hakkındaki görüşleri şu şekildedir:

KÖ9: “2. sınıfa bakacak olduğumuzda kazanım sayısı 18’dir. Seviye olarak uygun görünüyor. Belki kazanım sayısı azaltılıp uygulanan hafta sayısı artırılabilir.”

EÖ1: “Kazanımların sayısı ve sırasında bir sıkıntı olduğunu düşünmüyorum.”

KÖ4: “Kazanım sayısı idealdir. Kazanımların sırası konusunda ise Bakanlığın hazırladığı sıralama ile öğretmenlerin yıllık planındaki sıralaması değişkenlik gösterebiliyor. Onun için her öğretmen kendine göre kazanım sırası belirlediği için sıkıntı görmüyorum.”

EÖ4: “Müzik öğretim programında yer alan kazanımların sayısı ve sırası hakkında bilgim yok.”

KÖ2: “Bazı kazanımların program içerisindeki farklı sınıf düzeylerine dâhil edilerek sırasının değiştirilmesi gerektiğini düşünüyorum.”

KÖ5: “Öğretim programında yer alan kazanımların sayısı fazla ve kazanımlara ilişkin etkinlikleri yapmada yeterli zamanımız yok.”

EÖ3: “(...) Kazanımların birbiri ile ilişkili olanların aynı sınıf düzeyinde yer alması gerektiğini düşünüyorum.”

KÖ7: “Kazanımların sayısının azaltılması gerek, sırasında herhangi bir değişiklik yapılmasının gerekli olduğunu düşünmüyorum.”

KÖ8: “Öğretim programında yer alan kazanımların sayısı gayet yeterli, mevcut sırasında herhangi bir değişikliğe gerek yok.”

KÖ10: “Programda yer alan kazanımların sırası birbirini destekler nitelikte tekrar düzenlenmeli.”

KÖ1: “Kazanımlarda herhangi bir değişikliğe gerek yok.”

Öğretmenlerin müzik öğretim programında yer alan kazanımların olumlu yönlerine ilişkin görüşleri

Araştırmada öğretmenlere yönlendirilen “Müzik öğretim programında yer alan kazanımların olumlu yönleri var mıdır? Örneğin; çocukların müzikal gelişimlerini destekliyor mu? Ya da bu kazanımlar gelişim alanlarını nasıl etkiliyor?” sorusuna ilişkin öğretmen görüşleri bu başlık altında toplanmıştır. Bu temaya ilişkin alt temalar Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Müzik öğretim programında yer alan kazanımların olumlu yönlerine ilişkin bulgular

Kod	Görüşler	f	%
EÖ3, EÖ4, KÖ6, KÖ7	Uygulamaya dönük	5	33
EÖ1	Teknolojik araç-gereç kullanımına uygun	1	6
KÖ1	İçerik açısından zengin	1	6
KÖ4, KÖ2	Bilgilerin kalıcı hale getirilmesini sağlar	2	13,33
KÖ3, KÖ5	Grup çalışmasına imkân sağlar	2	13,33
EÖ5	Kazanımlarda kullanılan ifadeler anlaşılır ve net	1	6
KÖ9, KÖ10	Günlük hayatla ilişkilendirilebilir	2	13,33
KÖ8, EÖ2	Etkin katılımı sağlar	2	13,33

Tablo 3 incelendiğinde, araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin çoğunluğunun müzik öğretim programında yer alan kazanımların olumlu özelliği olarak uygulamaya dönük olmasını belirttikleri görülmektedir. Diğer öğretmenler ise kazanımların teknolojik araç kullanımına uygun, içerik açısından zengin ve tatmin edici olduğunu, kazanımların farklı sınıf düzeylerinde tekrarlanması ile bilgilerin kalıcı hale geldiğini, öğrencilerin iş birliği içerisinde grup çalışması yapabildiklerini, günlük hayatla ilişkilendirebildikleri ve öğrencinin ders sürecine aktif olarak katılmasına imkân sağladığına ilişkin görüş belirttikleri görülmektedir. Öğretmenlerin bu konu hakkındaki görüşleri şu şekildedir:

KÖ6: “Öğretim programında yer alan kazanımlar etkinlik yapmak için çok uygun. Etkinliklerle kazanımları destekleyerek öğrencilerin müzikal gelişimlerine fayda sağlıyor.”

EÖ1: “Programda yer alan kazanımların olumlu özelliklerine baktığımızda teknolojik araç gereç kullanımına uygun olmasını gösterebiliriz. Bazı kazanımlarda özellikle teknolojik araç gereç kullanımına teşvik ediliyor.”

KÖ3: “Kazanımlar öğrencilerin iş birliği içerisinde çalışmasına imkân sağlıyor. Grup çalışmalarlarıyla birlikte sınıf içi dayanışma artıyor.”

KÖ4: “Öğretim programında yer alan bazı kazanımların farklı sınıf düzeylerinde geliştirilerek tekrar etmesiyle birlikte örneğin 1.sınıfta İstiklal marşını saygıyla dinleme kazanımı yer alırken 3.sınıfta İstiklal marşını saygıyla söyler kazanımı yer almaktadır. Bilgilerin pekiştirilmesini ve daha kalıcı hale gelmesini sağlar.”

EÖ5: “Öğrenciler ve bizim için kazanımlar oldukça anlaşılır ve net olarak hazırlanmış. Kazanımların altında yer alan açıklamalarla birlikte ne yapmamız gerektiği açıkça belli edilmiş.”

EÖ3: “(...) Müzik öğretim programında yer alan kazanımların geneli uygulamaya yöneliktir. Bununda olumlu olduğunu düşünüyorum.”

KÖ7: “Müzik öğretim programındaki kazanımların geneli uygulamaya yönelik olması olumlu bir yöndür. Çünkü müzikte teoriden çok uygulama olması gerekli olduğunu düşünüyorum.”

KÖ10: “Öğretim programında yer alan kazanımlar günlük hayatla ilişkilendirilebilir. Öğrencilerin kendi duygu ve düşüncelerini ifade etmelerine imkân sağlıyor.”

EÖ2: “Kazanımlar etkinlik yapmaya uygun. Etkinliklerle birlikte öğrenciler derste eğlenerek öğreniyor ve her öğrenci derse katılım sağlıyor.”

Öğretmenlerin müzik öğretim programında yer alan kazanımların olumsuz yönlerine ilişkin görüşleri

Araştırmada öğretmenlere yönlendirilen “Müzik öğretim programında yer alan kazanımların olumsuz yönleri nelerdir? Sizce bu kazanımlar gerekli mi? Var olan kazanımlar çocukları müzikal olarak destekler nitelikte mi?” sorusuna ilişkin öğretmen görüşleri bu başlık altında toplanmıştır. Bu temaya ilişkin alt temalar Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Müzik öğretim programında yer alan kazanımların olumsuz yönlerine ilişkin bulgular

Kod	Görüşler	f	%
KÖ3, EÖ2, KÖ4, KÖ8	Kazanımlar öğrenci seviyesinin üzerinde	4	26
EÖ3	Kazanımların dağılımda bütünlük yok	1	6
KÖ6, EÖ5	Materyal eksikliği	2	13
KÖ7, KÖ1	Tüm okullarda uygulanabilir değil	1	6
KÖ5, KÖ2	Süre yetersiz	2	13
KÖ10	Kazanımları anlamakta güçlük	1	6
KÖ9	İçerik ağır	1	6
EÖ4, EÖ1	Olumsuz yönü yok	2	13

Tablo 4 incelendiğinde, araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin çoğunluğunun müzik öğretim programında yer alan kazanımların olumsuz yönüne öğrencilerin seviyelerinin üzerinde olduğunu belirttikleri görülmektedir. Araştırmaya katılan diğer öğretmenlere baktığımızda kazanımların farklı sınıflara dağılımında bütünlük olmadığını, kazanımlarda yer alan etkinlikleri uygulamada gerekli olan materyale ulaşmada zorluk yaşadıklarını, uygulama kısmında tüm okullarda aynı şekilde uygulanamayacağını, ders saatinin az olması sebebi ile kazanımları yetiştirmekte zorlandığını ve kazanımlarda yer alan bazı ifadeleri anlamakta zorlandıklarını belirtmişlerdir. Bunu yanı sıra kazanımların öğrenciler ve öğretmenler açısından hiçbir olumsuz yönünün olmadığını belirten öğretmenlerin olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin bu konu hakkındaki görüşleri şu şekildedir:

KÖ5: "Bazı kazanımların kısa süreli olması gerekir. Çünkü ders zaten haftada bir saat."

KÖ6: "Müzik öğretim programında yer alan kazanımların uygulanabilmesi için materyal gerekiyor."

KÖ1: "Müzik öğretim programındaki kazanımların uygulamalı olan kısımlarının bütün Türkiye'deki okullarda uygulanabilir değildir. Bence kazanım sürecinde en fazla olması gereken kazanım İstiklal marşının söylenmesi üzerinde daha fazla durulmalıdır."

EÖ2: "Bazı kazanımların ilköğretim öğrencilerinin seviyelerinin üzerinde olduğunu düşünüyorum."

KÖ10: "Öğretim programında yer alan bazı kazanımları öğrencilere kazandırmakta güçlük çekiyorum. Öğrenciler kazanımları anlamakta zorlanıyor."

EÖ3: "Kazanımların sınıf düzeylerine dağılımında bütünlük olduğunu düşünmüyorum. Kazanımlar tekrar gözden geçirilerek ilişkili olan kazanımlar beraber verilmelidir."

KÖ8: "Müzik öğretim programında yer alan kazanımların olumsuz yönü öğrencilerin anlayabileceğinin çok üzerinde olduğunu düşünüyorum. Kazanımlar öğrenci seviyesine uygun olarak düzenlense daha iyi olur."

KÖ4: "Programda yer alan kazanımların içeriği hafifletilmeli oldukça ağır olduğunu düşünüyorum."

EÖ4: "Kazanımların olumsuz yönü olduğunu düşünmüyorum."

Öğretmenlerin müzik öğretim programında yer alan kazanımların gerçekleştirilmesinde karşılaşılan problemlere ilişkin görüşleri

Araştırmada öğretmenlere yönlendirilen "Müzik öğretim programında yer alan kazanımların gerçekleştirilmesinde karşılaşılan problemler nelerdir? Örneğin kendinizi bu kazanımları kazandırmak için yeterli görüyor musunuz? Ya da sınıf/öğrenciler bu kazanımları edinmek için istekli mi?" sorusuna ilişkin öğretmen görüşleri bu başlık altında toplanmıştır. Bu temaya ilişkin alt temalar Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Müzik öğretim programında yer alan kazanımların gerçekleştirilmesinde karşılaşılan problemlere ilişkin bulgular

Kod	Görüşler	f	%
KÖ1, KÖ6	Sınıf mevcudu fazla	2	13
KÖ7, EÖ3, EÖ5	Öğretmenin kendini yetersiz görmesi	3	20
KÖ3, EÖ2, KÖ4, KÖ8	Öğrenci seviyesinin üzerinde etkinlik	3	20
KÖ5, KÖ2	Yetersiz zaman	2	13
KÖ9, KÖ10	Öğrencinin ilgisini çekmede zorluk	2	13
EÖ4, EÖ1	Problem durumu yok	2	13

Tablo 5 incelendiğinde, araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin çoğunluğunun müzik öğretim programında yer alan kazanımlara ilişkin bilgi ve beceri eksikliklerinin olduğunu ve kazanımların öğrenci seviyesinin üzerinde etkinlikler içerdiğini belirttiği görülmektedir. Araştırmaya katılan diğer öğretmenlere baktığımızda sınıf mevcudunun fazla olmasından dolayı kazanımları öğrencilerle kazandırmada güçlük yaşadıkları, müzik öğretim programında yer alan kazanımları gerçekleştirmek için yeterli zamanın olmadığı, bazı etkinliklerde öğrencilerin ilgilerinin azaldığı ve ilgilerini konuya çekmede güçlük yaşadıkları ortaya çıkmıştır. Diğer iki öğretmenin kazanımların gerçekleştirilmesinde herhangi bir problemle karşılaşmadıkları görülmektedir. Öğretmenlerin bu konu hakkındaki görüşleri şu şekildedir:

KÖ7: “Ders saati az olmasından dolayı müzik derslerini yetiştirmekte zorlanıyorum. Yeterli bilgi ve donanıma sahip olmamam nedeniyle daha da sıkıntı yaşamama yol açıyor.”

KÖ1: “Öğretim programında yer alan kazanımları gerçekleştirirken karşılaştığım problem sınıf mevcudunun kalabalık olmasından dolayı her kazanımı yeteri kadar gerçekleştiremiyorum.”

KÖ10: “Bazı etkinliklerde öğrencilerin ilgisini çekmekte zorlanıyorum. Öğrenci yapmak istemiyor ya da sıkılabiliyor.”

KÖ8: “Kazanımların gerçekleştirilmesinde şu zamana kadar karşılaşılan problem olarak öğretilen melodilerin seviyenin üstünde olmasıdır.”

EÖ5: “Kazanımlarda yer alan ifadelerle ilişkin bilgimin yeterli olduğunu düşünmüyorum. Bu durum öğrencilerin dersten aldıkları verimi etkiliyor.”

KÖ6: “Sınıf mevcudunun fazla olmasından dolayı etkinlikleri yaptırırken sınıfı kontrol etmekte zorluk yaşayabiliyorum.”

EÖ2: “Kazanıma ilişkin etkinlik yaptırırken öğrenci zorlanıyor. Etkinliği tam olarak anlayamayabiliyorlar.”

EÖ1: “Kazanımları gerçekleştirirken herhangi bir problemle karşı karşıya kalmadım.”

Öğretmenlerin müzik öğretim programında yer alan kazanımların geliştirilmesine yönelik önerilere ilişkin görüşleri

Araştırmada öğretmenlere yönlendirilen “Müzik öğretim programında yer alan kazanımların geliştirilmesine yönelik önerileriniz nelerdir? Kazanımlar tekrar değerlendirilmeli mi? Kazanımlar için sizin önerilerinize başvurulmalı mı?” Sorusuna ilişkin öğretmen görüşleri bu başlık altında toplanmıştır.

Görüşmeye katılan öğretmenlerin çoğu kazanımların geliştirilmesinde sınıf öğretmenlerinin görüş ve önerilerine başvurulması gerektiğini ve ek bir kaynak verilebileceğini ifade etmişlerdir. Diğer öğretmenler ise müzik derslerine branş öğretmenlerinin girebileceğini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin bu konu hakkındaki görüşleri şu şekildedir:

KÖ3 “Müzik öğretim programında yer alan kazanımların geliştirilmesinde sınıf öğretmenlerinin görüş ve önerilerine başvurularak tekrardan değerlendirilmelidir”

EÖ2: “Kazanımlar ile ilgili daha açıklayıcı bilgilerin yer aldığı ek kaynak verilebilir.”

KÖ10: “Kazanımlar öğrenci seviyesine daha uygun hale getirilerek, bazı etkinlikler daha basite indirgenebilir.”

KÖ7: “Derslere müzik öğretmenlerinin girmesiyle birçok problemin çözüleceğini düşünüyorum.”

KÖ9: "Programda yer alan kazanımların geliştirilmesi ve düzenlenmesinde sınıf öğretmenlerinin aldıkları eğitim ve bilgi birikimi dikkate alınarak tekrar düzenlenmeli."

KÖ2: "Kazanımlara ayrılan süreler dikkate alınarak düzenleme yapılabilir."

4. Tartışma ve Sonuç ve Öneriler

Araştırmada sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programında yer alan kazanımların öğrenci seviyesine uygunluğu, sayısı ve sırası, olumlu ve olumsuz özellikleri, gerçekleştirilmesinde karşı karşıya kalınan problemler ve kazanımların geliştirilmesine yönelik görüşleri incelenmiştir.

Müzik dersi öğretim programında yer alan kazanımların öğrenci seviyesine uygunluğu hakkında elde edilen sonuçlara bakıldığında sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun olumsuz yanıt verdikleri görülmektedir. Öğretmenler kazanımlarda yer alan kavramların öğrenci seviyesinin üzerinde olduğunu, ses ve nefes kazanımları, melodilerin basite indirgenmesi gerektiğine dair görüş bildirmişlerdir. Çalışmanın bulgusuna benzer araştırmalardan biri olan, Dinç Altun ve Uzuner (2018) araştırmalarında, müzik dersine ait olan programın net bir şekilde ifade edilmediğini, öğrenci seviyesinin üzerinde olduğunu, içerik açısından yoğun olduğu sonucuna ulaşmıştır. Gökçe (2018), öğrencilerin müzik dersi kazanımlarına ulaşmadığı bulgusunu elde etmiştir. Ayrıca, Zaman (2019) müzik dersi programında yer alan makamsal kazanımların ortaokul öğrenci düzeyinde olmadığı ve öğrencilere çok ağır geldiği bulgusuna ulaşmıştır.

Sınıf öğretmenlerinin müzik öğretim programında yer alan kazanımların sayısı ve sırası hakkında belirtmiş oldukları görüşlerine baktığımızda %33'ü (5 kişi) kazanımların sırasının değiştirilmesi gerektiğini, %33'ü (5 kişi) ise kazanımlarda değişiklik yapılmasına ihtiyaç duyulmadığına dair görüş bildirmişlerdir. Geriye kalan öğretmenlerin görüşlerini incelediğimizde ise kazanımların sayısının azaltılması gerektiğini belirttikleri görülmüştür. Öğretmenler, birbiri ile ilişkili ve bağlantılı olarak yapılan etkinlikler ve uygulamalar dikkate alınarak, kazanımların aynı sınıf düzeyinde verilmesi gerektiğini vurgulamışlardır.

Araştırma dâhilinde ortaya çıkmış olan öğretmen görüşlerine bakıldığında, müzik dersi öğretim programındaki kazanımların olumlu özelliklerine dair öğretmenlerin ortaya koymuş oldukları cevaplarda en fazla; etkinlik yapmaya ve teknolojik araç-gereç kullanımına uygun, içerik açısından zengin, farklı sınıf düzeylerinde gelişerek tekrar etmesiyle bilgilerin kalıcı hale getirilmesini ve iş birlikli öğrenmeye katkı sağlaması, hem öğretmen hem de öğrenci açısından kazanımlarda kullanılan ifadelerin anlaşılır ve net olduğu, günlük hayatla ilişki kurulmasını sağladığını belirtmişlerdir. Sonuçlardan yola çıkarak kazanımların olumlu özellikleri sayesinde öğrencilerin derse etkin katılım sağladıkları, öğrencilerin eğlenerek öğrendiği ve dersin akışını bozacak hareketlerin en aza inmesinde fayda sağladığı, öğretmenler açısından pek çok avantaj sağladığı kanısına varılmıştır. Mert ve Şen (2019, s. 24) çalışmasında, müzik eğitiminde teknolojiyle destek sağlanmış materyal kullanımında, öğrencilerin derse karşı daha istekli olduğu, ilgilerinin arttığı, öğretmenin ders sürecini anlamlı ve etkili olarak yürütebilmesinde yarar sağladığı sonuçlarını elde etmişlerdir. Mevcut sonuçlar araştırmanın bulgularını destekler niteliktedir.

Araştırmanın devamında sınıf öğretmenlerinin kazanımların olumsuz özelliklerine ilişkin görüşleri incelenmiş, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun kazanımların öğrenci seviyesinin üzerinde olduğuna dair görüş bildirdikleri görülmüştür. Kazanımların, dağılımda bütünlük olmaması, ders işlenişinde materyal eksikliği, kazanımların ülkemizdeki tüm okullarda uygulanabilirliğinin zor olması, kazanımları anlamakta güçlük yaşanması, kazanım içeriğinin ağır olması diğer olumsuz özellikler arasında yer almaktadır. Farklı çalışmalarda ortaya çıkan benzer bulgulara bakıldığında; Kılıç (2009) çalışmasında, materyal ve fiziki donanım konusunda sıkıntılarla karşı karşıya kalındığını, Nurikadioğlu (2000) çalışmasında, ders saatinin yeterli olmadığını, program ve kazanımların öğrenciler tarafından günlük hayatla bağ kurmasına imkan vermediği, ders kitaplarıyla şarkı dağılımının yetersiz olduğu, Cesur (2012, s. 95) da çalışması sonucunda; müzik dersine ait olan programın kapsamının teorik olduğu, konuların sıkıcı olduğu ve öğrencilerin odaklanamadıkları, dersten kopmasına neden olduğu, Yünlü ve Sağlam (2004) ve Yazıcı (2012) çalışmalarında ise müzik dersi öğretim programının tam olarak uygulamaya konulmadığı sonucunu elde etmişlerdir. Canbay'ın (2007: s. 69) okulların aynı fiziksel olanaklara sahip olmayışı, araç-gereç sıkıntısı, ünite programının belirlenen zaman içerisinde işlenişinde problemler yaşanmasına dair araştırma bulguları da yine araştırmanın bulgularını destekler niteliktedir.

Kazanımların gerçekleştirilmesinde karşı karşıya kalınan problem durumlarına ait bulgulara bakıldığında, sınıf mevcudunun fazla olması, sınıf öğretmenlerinin dersin niteliklerini karşılayabilecek bilgi ve beceriye sahip olmaması, kazanımların pek çoğunun içerdiği ifadeler ve etkinliklerin öğrenci seviyesinin

üzerinde olması, kazanımların gerçekleştirilmesinde zaman sıkıntısı çektikleri sonucuna ulaşılmıştır. Toraman (2013) çalışmasında, haftalık olarak belirlenmiş ders süresinin yeterli olmadığı sonucuna varılmıştır. Şenler' in (2014) ve Ulutaş'ın (2011) çalışmalarındaki benzer sonuçlardan biri haftalık ders saatinin yeterli olmadığıdır. Köşreli (2012) araştırmasında, sınıf öğretmenlerinin müzik öğretim yöntem ve teknikleri konusunda ve eğitim müziklerine dair dağarcıkları konusunda yetersiz olduğunu, bu nedenle hizmet içi eğitimlerle bu durumun telafi edilmesinin gerekli olduğunu belirtmiştir (s. 98). Apaydın (2019), öğretmenlerin kazanımları öğrencilere aktaramadıkları durumunu tespit etmiştir. Aynı şekilde Kocabaş (2000) sınıf öğretmenlerinin lisans dönemlerinde müzik dersi almalarına rağmen kendilerini bu alanda yetersiz gördüklerini, gerekli bilgi ve beceriye sahip olmadıklarını belirtmişlerdir (s. 11). Shin (2019) öğretmenlerin kendi müzik yetenekleri ve öğrencilerin müzik öğrenme motivasyonları ile ilgili problemler olduğunu, Lowe, Lummis&Morris (2017) öğretmenlerin alan bilgisinin zayıf olmasından dolayı ortaya çıkan düşük öz yeterlilik nedeniyle müzik dersi öğretiminde sıkıntılar yaşadıklarını, müzik öğretimi konusunda güven eksikliği, diğer müfredat alanlarının baskın olması, De Vries (2011) müzik öğretmek için yeterli zamanın bulunmaması ve kaynaklara erişimin zor olması durumlarını ortaya koymuşlardır. İlgili araştırmaların sonuçları, araştırmadan elde edilen bulgularla benzerlik göstermekte ve birbirlerini destekler niteliktedir.

Sınıf öğretmenlerinin müzik öğretim programında yer alan kazanımların geliştirilmesine yönelik verdikleri önerileri incelediğimizde öğretmenlerin görüş ve önerilerinin dikkate alınarak tekrardan düzenleme yapılması gerektiği, içerisinde açıklayıcı bilgilerin yer aldığı ek kaynakların verilebileceği, ilkökulda müzik derslerine müzik öğretmenlerinin girmesiyle birçok problemin çözülebileceği sonucuna ulaşılmıştır. Baz (2019)'un yaptığı çalışmasında, ilkökullarda müzik derslerine sınıf öğretmenleri yerine müzik öğretmenlerinin girmesi gerektiği bulgusu araştırmamızın sonucunu destekler niteliktedir. Shah' a göre (2016), müfredat ve ders kitapları arasındaki uyumsuzluklar giderilmeli öğretmenlerin deneyimlerinden yararlanılmalı, güncel sorunlar dikkate alınmalı ve müziğin bilimsel ilkesi temelinde düzenlenmeler yapılmalıdır. Ayrıca yine Altun ve Uzuner'in (2018) ortaya koydukları bulgular bu çalışmada ulaşılan bulguları destekler niteliktedir.

Sonuç olarak ilkökul dönemi, öğrencilerin müzik gelişimi için kritik bir dönemdir. Bu kritik dönemde hedeflenen müzikal kazanımların gerçekleşebilmesi için;

Öğretim programlarının ve kazanımlarının, daha gerçekçi, bireysel farklılıkları daha fazla gözeterek, ülkenin sosyo ekonomik, kültürel değerlerini de göz önünde bulundurarak tekrar gözden geçirilmesi, değerlendirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Hazırlanacak programın ve çıktılarının alan uzmanlarınca, özellikle de müzik eğitimcileri, akademisyenleri tarafından hazırlanması gerektiği düşünülmektedir. Ayrıca, Sınıf öğretmenlerinin başarılı ve etkili bir müzik dersi gerçekleştirebilmeleri için gerekli bilgi ve becerilere sahip olması gerekmektedir. Bu nedenle sınıf öğretmenlerinin müzik eğitimine ilişkin bilgileri, lisans döneminde etkin bir şekilde başlamalı ve mesleğe başladıktan sonra gerekli görülen hizmet içi eğitimlerle desteklenmelidir. Hedeflenen kazanımların gerçekleştirilmesinde, sınıf mevcutlarının çok kalabalık olması, müzik dersi saatinin az olması ve yeterli materyal desteğinin olmaması başlıca problemler olarak karşımıza çıkmaktadır. Uygun düzenlemelerin yapılarak bu problemlerin ortadan kaldırılması belirlenen hedef kazanımların kazanması ve kazandırılması açısından önemli görülmektedir.

5. Kaynakça

- Aksu, H. H. (2008). Öğretmenlerin yeni ilköğretim matematik programına ilişkin görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 1-10.
- Altun, Z. D., & Uzuner, F. G. (2018). Sınıf öğretmenlerinin müzik öğretimine yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 1416-1432.
- Annells, M. (2006), Triangulation of qualitative approaches: hermeneutical phenomenology and grounded theory. *Leading Global Nursing Research*, 56(1), 55-61.
- Bayburtlu, Y. S. (2015). 2015 Türkçe dersi öğretim programı ve 2006 Türkçe dersi öğretim programının değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 10(15), 137-158.
- Brommer, G. S & Horn, G. S. (1985). *Art in your world*. Davis Publications. Inc. Worcester, Massachusetts U.S.A.
- Bümen, N. T., Çakar, E. & Yıldız, D. G. (2014). Türkiye'de öğretim programına bağlılık ve bağlılığı etkileyen etkenler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 14(1), 203-228.

- Burak, S. (2019). Self-efficacy of pre-school and primary school pre-service teachers in musical ability and music teaching. *International Journal of Music Education*, 37(2), 257-271. <https://doi.org/10.1177/0255761419833083>
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E.K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Canbay A. (2007). Müzik öğretmenlerinin ilköğretim müzik dersi öğretim programına yaklaşım ve görüşleri. *Atatürk Üniversitesi Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(2), 15-29.
- Cesur, D. (2012). *Ortaöğretim müzik dersinin işlevselliği*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). On Dokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.
- Braun, V., & Clarke, V. (2014). What can "thematic analysis" offer health and wellbeing researchers?. *International journal of qualitative studies on health and well-being*, 9(1), 26152.
- De Vries, P. (2011). The first year of teaching in primary school: where is the place of music?. *International Journal of Education & the Arts*, 12(2), n2.
- Demirel, Ö. (2009). *Öğretme sanatı. öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara. Pegem Yayıncılık.
- Diñç Altun, Z. & Uzuner, F. G. (2018). Sınıf öğretmenlerinin müzik öğretimine yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 1416-1432. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2018.18.39790-471132>
- Doğan, D. & Semerci, N. (2016). Eğitim programlarının uygulanmasında karşılaşılan sorunlar ve sorunların çözümüne ilişkin yönetici görüşleri. *Turkish Studies*, 11(9), 279-304.
- Durukan, E. (2013). Öğretmen görüşleri açısından Türkçe dersi öğretim programı kazanımları. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(8), 1-14.
- Glaser, B. G., & Strauss, A. L. (1967). *The discovery of grounded theory: strategies for qualitative research*. [e-book] Aldine de Gruyter.
- Glover, J., Young, M. S., & Young, S. (2002). *Primary music: Later years*. Routledge.
- Kılıç, I. (2009). İlköğretim birinci kademe sınıf öğretmenlerinin müzik öğretiminde karşılaştıkları sorunlar. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 123-137.
- Kocabaş, A. (1993). 1986 Lise müzik dersi öğretim programının Ege Bölgesi'nde görevli müzik öğretmenlerinin görüşlerine ve çağdaş program geliştirme ilkelerine göre değerlendirilmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Kocabaş, A. (2000). Sınıf öğretmenlerinin müzik derslerindeki yetersizliklerine ilişkin görüşleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(7), 7-11.
- Kösreli, S. (2012). *Sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçları üzerine bir inceleme: Erzincan ili örneği*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Lowe, G. M., Lummis, G. W., & Morris, J. E. (2017). Pre-service primary teachers' experiences and self-efficacy to teach music: Are they ready?. *Issues in Educational Research*, 27(2), 314-329.
- Mert, E., & Şen, Ü. S. (2019). İlköğretim 7. sınıf müzik öğretiminde teknoloji destekli materyal kullanımının akademik başarıya etkisi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23(4), 2113-2139. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ataunisobil/issue/51800/553839>
- Nurikadioğlu, R. H. (2000). *İlköğretim kurumlarında müzik dersinde karşılaşılan sorunlar*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- Özdemir, S. M. (2009). Eğitimde program değerlendirme ve Türkiye'de eğitim programlarını değerlendirme çalışmalarının incelenmesi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 126-149.
- Şenler, Ö. (2014). Sınıf öğretmenlerinin müzik dersindeki yeterliliklerine ilişkin görüşleri (Tez No. 354665) [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Shah, R. K (2016). Teachers' Opinions on the Adequacy and Relevancy of Primary Education Curriculum. *International Journal of Advanced Research and Innovative Ideas in Education*, 2(2), 246-256.
- Shin, J. (2019). Experienced Korean primary teachers' perceptions of their difficulties in music classes. *British Journal of Music Education*, 36(2). 173-182.
- Strauss, A. L., & Corbin, J. M. (1990). *Basics of qualitative research: Grounded theory procedures and techniques*. Sage Publications.
- Tarman, S. (2006). *Müzik eğitiminin temelleri*. İstanbul: Müzik Eğitimi Yayınları.

- Toraman, M. (2013). *Müzik öğretmenlerinin ilköğretim programında yer alan müzik dersine yönelik görüşleri üzerine nitel bir araştırma*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Uçan, A. (2002). *Türkiye’de Çağdaş Sanat Eğitiminde Öğretmen Yetiştirme Süreci ve Başlıca Yapılanmalar*. Gazi Üniversitesi 1. Sanat Eğitimi Sempozyumu, Ankara.
- Ulutaş, S. (2011). *İlköğretim müzik derslerindeki ses eğitimi uygulamalarının incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Yazıcı, T. (2012). İlköğretim müzik dersinin uygulanmasında karşılaşılan sorunların öğretmen görüşleri açısından değerlendirilmesi: Trabzon ili örneği. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(1), 185-200.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (10. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, G. (2006). *İlköğretimde müzik eğitimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yünlü, F. & Sağlam, M. (2004). Sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin görüşleri, içerikle ilgili güçlükleri ve eğitim gereksinimleri. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 3(6), 211-226.